

Utrdbe na vzhodnem bregu Rene pod zavezniškim ognjem

**Kaj je s Hitlerjem...?
Je li mrtev, blazen ali ga
je čas potisnil na stran?**

NAPISAL DONALD BELL

Hitler ni mrtev. Hitler je le postal v nacističnem tretjem rajhu slavnati mož pravih mogotcev — v poslu, ki je precej podoben vlogi, katero je igral pred enajstimi leti maršal Hindenburg. Glavna moč je danes v rokah Heinricha Himmlera, ki z železno roko vlada Nemčijo pod zaščito "izposojenega" imena nominalnega poglavarja države.

Himmler je oni, ki je imel prvi idejo, da mora nacistična stranka pod zemljo, nadaljevati svoje delovanje v podtalnem gibanju najmanj za 10 let — nakar bo zopet čas za to, da ponovno poskusi dobiti oblast v roke.

To so zaključki, do katerih pride, ako pažljivo premislite zadnje dogodke in Nemčiji, Hitlerjevo proklamacijo za takovani nemški "Volkssturm" — Narodna obramba — in vse o-kolnosti.

Poštovati je treba troje vpravjan — prvo, zakaj ni Hitler govoril sam? — drugo, zakaj ni raje molčal tudi v naprej, mesto da bi poslal Himmlerja govoriti na svojem mestu? — tretje, kaj nam pove ta proklamacija sama?

Nemci pravijo, da Hitler ni govoril sam, ker ni imel časa, radi prevelikega bremena poslov v glavnem stanu. Toda, kje se nahaja ta Hitlerjev glavni stan? Mnene prevladuje, da je v Berchtesgadenu. Tudi tako je drugje, je na vsak način na nemških tleh, kajti vojski dogodki so prisili Hitlerja, da se umakne na nemška tla. Ako pa je tako — in nobenega dvoma ne more biti o tem, da je — potem si je težko misli, da ne bi imel Hitler v svojem glavnem stanu v Nemčiji na razpolago vseh potrebnih olajšav za radio govore... Pomejšaj je treba tudi, da je najtežji del vsakega govora sestava, to je, izdelava govora — govoriti pol ure ali tudi eno uro pred mikrofonom na velika težava. Hitlerju bi bilo torej mnogo lažje, prepustiti komu drugemu skrb, da napiše njegov govor, in govoriti sam, mesto da bi, kot trde, sam napisal govor in prepustil Hitlerju skrb in nalogu, da ga prečita.

Kaj se je torej zgodilo? Ali je morda Hitler res mrtev kot nekatera poročila? Resniča je, da ni več črhnih nobene besede od ranega jutra dneva, ko je bil izvršen atentat nanj. Njegov glas je zvenel takrat razburjen in vznemirjen, toda bil je njegov glas.

Tako prihajamo zdaj k drugemu vprašanju — zakaj je bilo sploh potrebno govoriti? Saj so drugi nacistični vodje že več povedali in obrazložili, vse kar se tiče nemškega vojnega napora. Z izjemo Goeringa so skoraj vsi nacisti, ki nekaj pomenijo, govorili tisti dan, tako da ni videti nobene posebne potrebe za govor Hitlerja samega.

Dvoje vzrokov je najti za to — prvi, Goebbels je hotel odgovoriti angleški propagandi, in drugič, niti eden nacističnih pravak ne vživa pri nemškem narodu toliko zaupanja kot Hitler.

To ni bilo prvič, da je angleška propaganda prisilila Hitlerja, da se je pokazal v javnosti v trenotku, ki mu je bil zelo neprijeten. Po bitki pri Stalingradu je Hitler obmolknil in molčal tako dolgo, da ga je izvala angleška propaganda, ki je začela z vedno večjim poudarkom postavljati vprašanje, kje je, in kaj dela, češ, Fuehrer je končal svojo vlogo. Takrat je Hitler imel najkrajši govor vsega svojega življenja. Tudi

zanimivo pa je naslednje: Dne 8. novembra so dobili časnikarji nevtralnih dežel uradno sporočilo, da bo Hitler najbrže govoril na dan obletnice mon-

Naši fantje-vojaki

Cpl. Frank Wolf, sin Mr. in Mrs. Leo Wolf, 14703 Sylvia Ave., je prišel domov na dopust iz Camp Crooke, Neb. V sredo odide zopet na novo službeno mesto. Prijatelji so vabljeno, da ga obiščejo na domu.

Na dopustu se nahaja Edward Dodick, sin Mr. in Mrs. Dodick, 15901 Corsica Ave. Domovo bo ostal za osem dni, in prijatelji ga lahko obišejo.

Družina Dodick ima poleg njega še dva druga sinova pri vojakih. starejši, Pfc. Joe se nahaja preko morja, in njegov naslov je: Pfc. Joe Dodick, A. S. N. 35313741, 486th Serv. Sq., A.P.O. 149, c/o Postmaster New York, N. Y.

Njih mlajši sin Victor je pa zopet v San Diego, kamor je bil poslan po treningu v Oklahomi, dne 12. novembra je bilo uradno naznanjeno nemški publik, da je bi Hitlerjev nagonov "Volkssturm" vzet na ploščo — za to je torej le našel čas — in da bo oddan tudi preko domačega radija. A nekaj ur pozneje, se je mesto te plošči naenkrat pojavit Hitler.

in zdaj je Goebbels poskušal še enkrat pokazati Hitlerja, da bi postavil na laž te trditve. Toda Hitlerja ni bilo. Vse, kar je mogel storiti, je bilo to, da je pokazal proklamacijo, ki nekoliko diši po Hitlerju, ki pa ni odprial vseh dvomov v dušah slušalcev.

Toda potreba, katero je mogel čutiti Goebbels, da odgovori angleški propagandi, ni zadostna razloga za obširnost te proklamacije in njeno vsebinsko. Še nekaj drugega je moral obitati. Ne smemo pozabljati, da sloni vsa nacistična zgradba na prisegi zvestobe Hitlerju kot Fuehrerju nemškega rajha. Nobeden nacistični pravak nima nobene oblasti, aka mu je ni dal Hitler sam, ki je vir vse autoritete. Cilj proklamacije pa je bil, pokazati nemškemu narodu, da je Himmler tisti človek, kateremu je dal Hitler polnomoč za vse — polnomoč, da ga nadomešča. To je važno, kajti prej je veljal Goering za domestnika Hitlerja.

Nebistveno je vprašanje, da li je Hitler sam napisal govor ali ne. Proklamacija je pisana v prvi Hitlerjevo prozi in izraža tudi prave Hitlerjeve ideje — ali je vse to pristno ali ne, je nevažno. Oboje je precej lahko ponarediti. Z vso jasnostjo pa je izražena v tej proklamaciji politika, katero ima voditi Hitler. Značilno je, da proklamacija niti ne omenja vojaške situacije, in da so zunanje-politična vprašanja le na kratko omenjena.

Mrs. Leak je pred vojaškim sodiščem izpričevala: "Jaz in mož sva dostikrat govorila, da bi imela rada otroke. Meni sami je bilo veliko na tem, da bi imela otroka, ampak ker ne morem zanotiti, sem vsaj hotela otroka, kateremu bi bil mož oče."

Izpričevala je dalje, da ko ji je mož preteklega marca povedal, da je Mrs. MacFarlane prijavljena zanotiti z njim, je takoj odobrila načrt.

Poročnik Leak je izpričeval, da je njegova žena vzela Mrs. Leak pod svojo oskrbo, čim je zanotila, in da je napravila vse načrte za oskrbo otroka, kadar bo rojen.

Vojško sodišče ima zadevo neje.

Stalin odobril načrt za novo Jugoslavijo

MOSKVA 24. novembra. — Nocoj je bilo tu uradno naznanjeno, da je premier maršal Josip Stalin odobril sporazum med maršalom Titom in dr. Ivanom Šubašičem, premierjem jugoslovanske zamejne vlade, za "novi, demokratično federalistivo Jugoslavijo."

Naznani pravi, da Sovjetska unija smatra spojitev kraljeve jugoslovanske vlade in Titovega osvobodilnega sveta za "pozitiven in konstruktiven faktor" za izvojevanje zmage in zajamčenje evropskega miru.

Neki visok jugoslovanski vir je v tej zvezi izjavil, da je gotovo, da bo maršal Tito novi premier Jugoslavije, dočim imajo Šubašič v vsi članici njegovega kabineta dobiti važne pozicije pri novi vladi.

Isti vir je dal razumeti, da kar se tiče ustavnih sprememb v Jugoslaviji, bodo iste pozneje izročene ljudstvu, da o njih odloča pri volitvah.

Nenavadna "trikotna afera" v Angliji

Poročnik je postal oče otroka z "drugo žensko" z dovoljenjem lastne žene

LONDON, 24. novembra. — Britsko vojaško sodišče je dalo imelo pred seboj eno najbolj nenavadnih "trikotnih afier", kar jih pomni kronika.

Na zatožni klopi sedita poročnik Herbert Leak in prostak z imenom MacFarlane. Obtožena sta obnašanja, ki je v nasprotju z redom in disciplino v obozrenih silah.

Fakti v čudni aferi so sledči:

Poročnik Leak ima mlado in lepo ženo, ki pa ne more imeti otroka. Izrazila je željo, da bi ji mož dal otroka, dasiravno bi otroka rodila druga ženska. Poročnik je o stvari potem govoril s prostakom MacFarlanom, ki je tudi oženjen, in predlagal, da bi žena slednjega postala mati njegovega otroka.

Prostak je potem zadevo predložil svoji ženi, ki je bila zadovoljna, nakar se je Mrs. MacFarlane sama približala poročniku in mu povedala, da je z nato zadovoljna.

Mrs. Leak je pred vojaškim sodiščem izpričevala: "Jaz in mož sva dostikrat govorila, da bi imela rada otroke. Meni sami je bilo veliko na tem, da bi imela otroka, ampak ker ne morem zanotiti, sem vsaj hotela otroka, kateremu bi bil mož oče."

Izpričevala je dalje, da ko ji je mož preteklega marca povedal, da je Mrs. MacFarlane prijavljena zanotiti z njim, je takoj odobrila načrt.

Poročnik Leak je izpričeval, da je njegova žena vzela Mrs. Leak pod svojo oskrbo, čim je zanotila, in da je napravila vse načrte za oskrbo otroka, kadar bo rojen.

Vojško sodišče ima zadevo neje.

Mikolajczyk odstopil kot poljski premier

LONDON, 24. novembra. — Stanisław Mikolajczyk je danes položil resignacijo kot ministrski predsednik poljske zamejne vlade, potem ko se je ponesrečil njegov poizkus, da bi pridobil podporo svojega kabinetata za program, na podlagi katerega naj bi se rešil mejni spor med Rusijo in poljsko vlado v Londonu.

Uradno naznani pravi, da je predsednik Władysław Raczkiewicz sprejel Mikolajczykovo resignacijo, potem pa da je povrnil Jana Kwapinskija, socialista, ki je do sedaj zavzemal mesto pomožnega premierja, da sestavi novo vlado.

Mikolajczyk in ostali člani njegovega kabineta so bili obenem prošeni, da ostanejo na svojih mestih, dokler ne bo formiran novi kabinet.

Kakor se razume, je Mikolajczyk zamanjal napred na članu svojega kabineta, da pristanejo na ruske zahteve, da vzhodna poljska meja sledi v splošnem takozvanemu Curzonovi liniji.

Novi zemljevid Rusije

WASHINGTON, 24. novembra. — National Geographic Society je pred par dnevi objavila nov zemljevid Sovjetske unije, na katerem so vse tri baltiške države, Estonia, Latvija in Litva, kakor tudi vzhodni del Poljske, vključene v mejah Rusije.

Novi zemljevid je bil objavljen brez vsakega posebnega komentarja, razen da so to zadne meje, ki jih je objavila sovjetska vlada v Moskvi.

DOMAČA ZABAVA

Članice Community Welfare kluba priredijo nocoj kartno zabavo v dvorani št. 1 Slovenskega narodnega doma. Pričetek ob 8. uri zvečer. Klub deluje v dobrodelne svrhe in je aktiven v naseljih, ki so nad 23 let. Javnost je vabljena, da se zabave udeleži.

MLADENKA PRIREDI KONCERT

Jutri večer bo na odru Slovnar doma, St. Clair Ave., mladenka Dorothy Ann Švigel podala svoj prvi koncert. Za vstopredsi je Miss Švigel, ki je hčerka poznane Mrs. Anna Petrovič-Svigel, in pokojnega Ludvika Švigla, izbrala mične narodne pesmice in klasične skladbe, katere prav umetniško priznava.

Zastor se bo dvignil ob 7:30 uri zvečer, po programu, pa se bo v prizidku doma razvila domača zabava.

Miss Švigel je neštetokrat nastopila in sodelovala pri društvenih prireditvah, zato je tudi upati, da bo občinstvo jutri večer napolnilo dvorano, ter ji da pogum, da bo vztrajala za dosego zaželenega cilja.

sedaj pred seboj in bo svojo odločitev naznani.

Vojško sodišče ima zadevo neje.

STRASBOURG JE SKORO VES V ZAVEZNIŠKI OBGLIJI; PATROLE SO BAJE ŽE PREKORAČILE RENO

PARIZ, 24. novembra. — Strasbourg je bil nočjo ves v oblasti zavezniških sil, kjer se Nemci edino še na enem malem mostiču zoperstavljajo francoskim oklopnim silam in ameriški infanteriji, medtem ko nepotrjena poročila pravijo, da so zavezniške patrole na eni točki prekoračile Reno, kar bi pomenilo, da je bila Rena prvič izza Napoleonovih dni prekoračena od sovražne vojske.

"United Press" brzovjevod je naznalo, da so veliki ameriški topovi začeli bombardirati nemške utrdbe na vzhodnem bregu Rena, kjer so predprizprava za velike zavezniške napade.

Ampak za ameriški uspeh se je zahvaliti v prvi vrsti dejstvu, da so ameriški uničevalci tankov, opremljeni z novimi 90-milimetrskimi topovi bili pri volji boriti se ob strani infanterije v prednjih linijah, akoravno so se s tem izpostavljali veliki nevarnosti.

Kar se tiče tankov samih, se splošno priznava, da so novi nemški "Tiger" tanki, ki so pokriti s sedem palcev debelimi oklopi, boljši kot kateri tanki, ki jih imajo danes bodoši Amerikanici ali Anglezi.

Ako bi Amerikanci ne imeli v tej bitki tankov uničevalcev s 99-mm topovi, bi ne bili kos nemških oklopni sil. Ta bitka je dokazala, da 75mm krogla iz ameriških "Sherman" tankov odletijo od jeklenega obodja novih nemških tankov, toda krogla iz 90-mm topa, s katerimi so opremljeni uničevalci tankov, je za "Tiger" tankove usodna.

Izčrpki iz igre "Mati" v prizorjeni jutri popoldne v SDD na Waterloo Rd.

MINA: To znajo. To je njih junaštvo, s katerim se tako radi postavljajo: razbijati hiše, ubijati nedolžne ljudi in odvajati cele družine v internaciji, v lakoto in smrt, cele procesije starcev in žena, ki so se jih otrci držali za krila.

PETER: Clovek pa naj gleda vse to s prekrizanimi rokami in naj živi lepo dalje v svojem miru, karor da se na svetu ne dogaja nič važnega, nič velikega. Kako naj clovek zdrži doma?

In zopet drugod:

PETER: Če je obramba naših vasi pred laškimi razbojniki in poziciji komunizem, potem naj živi komunizem. Če je boj proti tujcu, ki strelja naše ljudi, komunizem, potem postanem tudi jaz komunist.

Zopet:

PETER: Mati, naša borba se je tudi za to hišo, za telo gruntu. Pa ne samo za gruntu, ki se od hiš do potoka in do vrh hriba, naša borba se bije za veliki grunt, ki sega od Gorice in Celovca do Sotle, do morja, do Donave. Če tega velikega grunta ne rešimo in osvobodimo, potem bo propadel tudi ta le tvoj gruntek in vseti bo treba ali beraš

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOST"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROČNINI)

by Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznalaču v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto)	8.50
For Half Year — (Za pol leta)	3.50
For 3 Months — (Za 3 meseca)	2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:

(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):	
For One Year — (Za celo leto)	7.50
For Half Year — (Za pol leta)	4.00
For 3 Months — (Za 3 meseca)	2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:

(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):	
For One Year — (Za celo leto)	8.00
For Half Year — (Za pol leta)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland,
Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

TITOV GOVOR NA ZBOROVANJU V BELGRADA

Na velikem anti-fašističnem zborovanju v Belgradu, dne 10. novembra, je imel maršal Tito sledeči govor:

"Cutim, da moram reči nekaj besed zastopnikom heiroske Srbije. Veseli me govoriti tu v Belgradu zastopnikom resnično demokratske Srbije, po treh in pol letih strašnega trpljenja srbskega naroda. Junaški sinovi Šumadije in cele Srbije so se pred tremi in pol leti vzdignili v boj na življenje in smrt, ne samo za čast Srbije, ampak tudi za njen obstoj. Težki so to bili časi, ali že od začetka smo mi vsi bili navdahnjeni z globoko vero, da bo naša borba, ne glede, kako neenaka, nekega dne prinesla sadove žmäge.

"Mi smo bili navdahnjeni z ljubeznijo do naše domovine in neodvisnosti in nepremagljivosti našega velikega zaveznika Sovjetske zveze. Sovjetska zveza, Britanija in Združene države so dale vso svojo silo v službo človeštva. Mi mali narodi v fašistični Evropi smo se vzdignili, da bi priborili našim narodom neodvisnost in ohranili njih čast, tako da se more reči, da smo dali vse, kar smo mogli za podporo skupni stvari evropske svobode. Srbi, ne samo v Srbiji, ampak po celi Jugoslaviji, so dali svoja življenja za domovino in za novo federativno Jugoslavijo. Mi smo skupno korakali čez gore Srbije, čez gore naše Črne gore, Bosne, Hercegovine in Dalmacije; s svojimi očmi sem videl požrtvovalnost naše šumadijske mladine v borbi za bratstvo in edinstvo narodov Jugoslavije. Vsa čast našim junakom, ki so padli za bratstvo, edinstvo in svobodo!"

Sinovi vseh naših narodov so prišli, da bi s herojsko Rdečo vojsko osvobodili naš ljubljeni Belgrad, od sedaj prestolico vsega jugoslovenskega ljudstva. Iz te velike borbe je izšlo ne samo bratstvo in edinstvo Jugoslavije, ampak tudi velika pridobitev nove oblasti naroda. Vi zastopniki junaške Srbije morate sedaj nadaljevati z delom, začetim po vaših hrabrih sinovih Partizanskih oddelkov in Narodno osvobodilne vojske.

"Naj živi svobodna Srbija v edinstvi svobodne, federativne in demokratske Jugoslavije."

Z zborovanja so bili poslani brzjavni pozdravi maršalu Stalinnu, premierju Churchillu in predsedniku Rooseveltu. Brzjavka predsedniku Rooseveltu se glasi:

"Iz svobodnega Belgrada, z zborovanja zastopnikov Narodnega osvobojenja, v globoki hvaležnosti za jasne dne, ki so prišli našim narodom, Vam posiljam pozdrave in izraze velikega spoštovanja. Srbski narod je z veliko radostjo zvedel o Vaši zmagi pri volitvah. To je najboljše jamstvo, da bodo nové sile udarile na fašistične zločince do njihovega popolnega uničenja."

Sledеča brzjavka je bila poslana z zborovanja Anti-fašističnemu svetu Narodnega osvobojenja Jugoslavije:

"Srbija, ki ni nikdar hotela, niti nikdar ne bo takšna, kakršno bi jo hoteli veliko-srbski hegemonisti in tirani pred vojno, ali pa srbski izdajalci za časa okupacije, pozdravlja bratovski hrvatski narod, katerega ni nikdar zamenjaval z ustaši in izdajniki. Ona se zaveda žrtv, katere je hrvatski narod dal za svojo svobodo in za svobodo cele Jugoslavije. Ona bo posvetila vse svoje sile za osvobojenje cele Hrvatske."

TITO O PROBLEMIH JUGOSLAVIJE

Maršal Tito je pred par dnevi v Belgradu dal sledeče odgovore na vprašanja o problemih Jugoslavije, katera mu je postavil poročevalc britiske agencije Reuter. Na vprašanje o mejah države je dejal:

"Mi službeno ne bomo postavljali vprašanja meja vse, dokler se vojna ne konča, ali celemu svetu je že zdavnaj znano, katere teritorije zahtevamo da se zedinijo z njihovo domovino."

Druga vprašanja in odgovori so bili sledeči:

Vprašanje: Kateri so najnujnejši problemi, ki čakajo osvobojeno Jugoslavijo?

Odgovor: Najnujnejši problemi, ki nas čakajo se odnašajo na hrano, kurjavo in slične temeljne potrebe prebivalstva.

Hvala sovjetski vladi in trudu oficirjev Rdeče armije, je do sedaj bilo mogoče, da se z velikim rizikom pripelje iz Rusije v Jugoslavijo 40,000 ton žita. Okoli 17,000 te količine je že pripeljano v Belgrad, kar zadostuje prebivalstvu Belgrada za več kot šest mesecev, če se deli 400 gramov moke osebi na dan.

Vprašanje: Kako bi mogli zavezni, posebno Britanija in Amerika, najbolje pomagati neodložni nalogi obnovne v razrušeni Jugoslaviji?

Odgovor: Naši zavezni, Britanija in Amerika, nam morejo pomagati s posiljtvami hrane in obleke v one pokrajine, kjer prebivalstvo dospredno umira od lakote in mrazu, t. j. v Dalmacijo, Bosno, Hercegovino, Gorski Kotar, Liko, Črnomorju in Slovenijo.

Vprašanje: Do katere stopnje je AVNOJ vzel v pretres vprašanje novih meja Federativne Jugoslavije, odnosno modificiranje predvojnih meja Jugoslavije?

Odgovor: O tem vprašanju se je razpravljalo s splošnega gledišča v odlkokih AVNOJa, ali podrobne zahteve z vsemi nujnimi dokazili bodo postavljene na mirovni konferenci.

Vprašanje: Pričakujete li, da bo Komunistična stranka, z ozirom na njeno prispevanje k Osvobodilnemu gibanju dobila večino na volitvah, ki se bodo vršile, ko se država osvobodi?

Odgovor: Jaz sem razlagal že preje, da ko se govorji o Osvobodilnem gibanju, tu ni vključena samo komunistična stranka, ampak tudi razne druge predvojne stranke. Pretežna večina istih je sedaj vključena v gibanju. Prepričan sem, da bo ta narodna fronta pri volitvah dobila najmanj 80 odstotkov glasov.

Poročilo Progresivnih Sloven

Cleveland, Ohio. — Pred par meseci smo Progresivne Slovenke apelirale na vse Slovence in Slovenke širom Amerike da naj prispevajo denarne prispevke za nakup opremljene zdravniške voze ali zdravniške potrebščine, ki bi se poklonilo junaškim jugoslovenskim partizanom.

Oklic za nabiranje prostovoljnih prispevkov je bil zelo plodenosen, prinesel je vsoto \$6,500, katero smo odpisale na "War Relief Fund of South Slavic Americans" za nakup zažljivih potrebščin.

Podali smo že dve poročila, v katerih smo poročali imena društva in posameznikov v časopisu, in' bi bilo tudi preveč pričakovati od naših časopisov, da bi storili, ker s tem je mogočo dela. Upamo, da boste tisti, katerih imena niso bila pričetena, nam oprostili, ampak vsi, ki ste podarili prispevke v našem skladu, bodite tem potom obvezeni, da so vaša imena in naslovna zabeležena v "Christmas box for a Jugoslav." Vsak zabol tehta do 23 funtov, in v vsak zabol s množico kav, sladkor, kakao, slasnice, mleko (v kantah), fižol, milo, svinčnike, pisalni papir, in eno igračico za kakega otroka. Vsak zabol smo pričakovali že preje, da bo našem skupnosti, da bi v tem obdobju zastopala in branila napredno mislečih Slovensk na domu Mrs. Anne Grill v Lyndhurst, O., znamenom, da se pogovorimo, kako bi bilo mogoče ustavoviti med nami napredno žensko izobraževalno organizacijo. Ideja, da napredno misleči slovenski ženi manjška skupnost, da bi v tem obdobju zastopala in branila napredno mislečih Slovensk na domu Mrs. Anne Grill v Lyndhurst, O., znamenom, da se pogovorimo, kako bi bilo mogoče ustavoviti med nami napredno žensko izobraževalno organizacijo. Ideja, da napredno misleči slovenski ženi manjška skupnost, da bi v tem obdobju zastopala in branila napredno mislečih Slovensk na domu Mrs. Anne Grill v Lyndhurst, O., znamenom, da se pogovorimo, kako bi bilo mogoče ustavoviti med nami napredno žensko izobraževalno organizacijo. Ideja, da napredno misleči slovenski ženi manjška skupnost, da bi v tem obdobju zastopala in branila napredno mislečih Slovensk na domu Mrs. Anne Grill v Lyndhurst, O., znamenom, da se pogovorimo, kako bi bilo mogoče ustavoviti med nami napredno žensko izobraževalno organizacijo. Ideja, da napredno misleči slovenski ženi manjška skupnost, da bi v tem obdobju zastopala in branila napredno mislečih Slovensk na domu Mrs. Anne Grill v Lyndhurst, O., znamenom, da se pogovorimo, kako bi bilo mogoče ustavoviti med nami napredno žensko izobraževalno organizacijo. Ideja, da napredno misleči slovenski ženi manjška skupnost, da bi v tem obdobju zastopala in branila napredno mislečih Slovensk na domu Mrs. Anne Grill v Lyndhurst, O., znamenom, da se pogovorimo, kako bi bilo mogoče ustavoviti med nami napredno žensko izobraževalno organizacijo. Ideja, da napredno misleči slovenski ženi manjška skupnost, da bi v tem obdobju zastopala in branila napredno mislečih Slovensk na domu Mrs. Anne Grill v Lyndhurst, O., znamenom, da se pogovorimo, kako bi bilo mogoče ustavoviti med nami napredno žensko izobraževalno organizacijo. Ideja, da napredno misleči slovenski ženi manjška skupnost, da bi v tem obdobju zastopala in branila napredno mislečih Slovensk na domu Mrs. Anne Grill v Lyndhurst, O., znamenom, da se pogovorimo, kako bi bilo mogoče ustavoviti med nami napredno žensko izobraževalno organizacijo. Ideja, da napredno misleči slovenski ženi manjška skupnost, da bi v tem obdobju zastopala in branila napredno mislečih Slovensk na domu Mrs. Anne Grill v Lyndhurst, O., znamenom, da se pogovorimo, kako bi bilo mogoče ustavoviti med nami napredno žensko izobraževalno organizacijo. Ideja, da napredno misleči slovenski ženi manjška skupnost, da bi v tem obdobju zastopala in branila napredno mislečih Slovensk na domu Mrs. Anne Grill v Lyndhurst, O., znamenom, da se pogovorimo, kako bi bilo mogoče ustavoviti med nami napredno žensko izobraževalno organizacijo. Ideja, da napredno misleči slovenski ženi manjška skupnost, da bi v tem obdobju zastopala in branila napredno mislečih Slovensk na domu Mrs. Anne Grill v Lyndhurst, O., znamenom, da se pogovorimo, kako bi bilo mogoče ustavoviti med nami napredno žensko izobraževalno organizacijo. Ideja, da napredno misleči slovenski ženi manjška skupnost, da bi v tem obdobju zastopala in branila napredno mislečih Slovensk na domu Mrs. Anne Grill v Lyndhurst, O., znamenom, da se pogovorimo, kako bi bilo mogoče ustavoviti med nami napredno žensko izobraževalno organizacijo. Ideja, da napredno misleči slovenski ženi manjška skupnost, da bi v tem obdobju zastopala in branila napredno mislečih Slovensk na domu Mrs. Anne Grill v Lyndhurst, O., znamenom, da se pogovorimo, kako bi bilo mogoče ustavoviti med nami napredno žensko izobraževalno organizacijo. Ideja, da napredno misleči slovenski ženi manjška skupnost, da bi v tem obdobju zastopala in branila napredno mislečih Slovensk na domu Mrs. Anne Grill v Lyndhurst, O., znamenom, da se pogovorimo, kako bi bilo mogoče ustavoviti med nami napredno žensko izobraževalno organizacijo. Ideja, da napredno misleči slovenski ženi manjška skupnost, da bi v tem obdobju zastopala in branila napredno mislečih Slovensk na domu Mrs. Anne Grill v Lyndhurst, O., znamenom, da se pogovorimo, kako bi bilo mogoče ustavoviti med nami napredno žensko izobraževalno organizacijo. Ideja, da napredno misleči slovenski ženi manjška skupnost, da bi v tem obdobju zastopala in branila napredno mislečih Slovensk na domu Mrs. Anne Grill v Lyndhurst, O., znamenom, da se pogovorimo, kako bi bilo mogoče ustavoviti med nami napredno žensko izobraževalno organizacijo. Ideja, da napredno misleči slovenski ženi manjška skupnost, da bi v tem obdobju zastopala in branila napredno mislečih Slovensk na domu Mrs. Anne Grill v Lyndhurst, O., znamenom, da se pogovorimo, kako bi bilo mogoče ustavoviti med nami napredno žensko izobraževalno organizacijo. Ideja, da napredno misleči slovenski ženi manjška skupnost, da bi v tem obdobju zastopala in branila napredno mislečih Slovensk na domu Mrs. Anne Grill v Lyndhurst, O., znamenom, da se pogovorimo, kako bi bilo mogoče ustavoviti med nami napredno žensko izobraževalno organizacijo. Ideja, da napredno misleči slovenski ženi manjška skupnost, da bi v tem obdobju zastopala in branila napredno mislečih Slovensk na domu Mrs. Anne Grill v Lyndhurst, O., znamenom, da se pogovorimo, kako bi bilo mogoče ustavoviti med nami napredno žensko izobraževalno organizacijo. Ideja, da napredno misleči slovenski ženi manjška skupnost, da bi v tem obdobju zastopala in branila napredno mislečih Slovensk na domu Mrs. Anne Grill v Lyndhurst, O., znamenom, da se pogovorimo, kako bi bilo mogoče ustavoviti med nami napredno žensko izobraževalno organizacijo. Ideja, da napredno misleči slovenski ženi manjška skupnost, da bi v tem obdobju zastopala in branila napredno mislečih Slovensk na domu Mrs. Anne Grill v Lyndhurst, O., znamenom, da se pogovorimo, kako bi bilo mogoče ustavoviti med nami napredno žensko izobraževalno organizacijo. Ideja, da napredno misleči slovenski ženi manjška skupnost, da bi v tem obdobju zastopala in branila napredno mislečih Slovensk na domu Mrs. Anne Grill v Lyndhurst, O., znamenom, da se pogovorimo, kako bi bilo mogoče ustavoviti med nami napredno žensko izobraževalno organizacijo. Ideja, da napredno misleči slovenski ženi manjška skupnost, da bi v tem obdobju zastopala in branila napredno mislečih Slovensk na domu Mrs. Anne Grill v Lyndhurst, O., znamenom, da se pogovorimo, kako bi bilo mogoče ustavoviti med nami napredno žensko izobraževalno organizacijo. Ideja, da napredno misleči slovenski ženi manjška skupnost, da bi v tem obdobju zastopala in branila napredno mislečih Slovensk na domu Mrs. Anne Grill v Lyndhurst, O., znamenom, da se pogovorimo, kako bi bilo mogoče ustavoviti med nami napredno žensko izobraževalno organizacijo. Ideja, da napredno misleči slovenski ženi manjška skupnost, da bi v tem obdobju zastopala in branila napredno mislečih Slovensk na domu Mrs. Anne Grill v Lyndhurst, O., znamenom, da se pogovorimo, kako bi bilo mogoče ustavoviti med nami napredno žensko izobraževalno organizacijo. Ideja, da napredno misleči slovenski ženi manjška skupnost, da bi v tem obdobju zastopala in branila napredno mislečih Slovensk na domu Mrs. Anne Grill v Lyndhurst, O., znamenom, da se pogovorimo, kako bi bilo mogoče ustavoviti med nami napredno žensko izobraževalno organizacijo. Ideja, da napredno misleči slovenski ženi manjška skupnost, da bi v tem obdobju zastopala in branila napredno mislečih Slovensk na domu Mrs. Anne Grill v Lyndhurst, O., znamenom, da se pogovorimo, kako bi bilo mogoče ustavoviti med nami napredno žensko izobraževalno organizacijo. Ideja, da napredno misleči slovenski ženi manjška skupnost, da bi v tem obdobju zastopala in branila napredno mislečih Slovensk na domu Mrs. Anne Grill v Lyndhurst, O., znamenom, da se pogovorimo, kako bi bilo mogoče ustavoviti med nami napredno žensko izobraževalno organizacijo. Ideja, da napredno misleči slovenski ženi manjška skupnost, da bi v tem obdobju zastopala in branila napredno mislečih Slovensk na domu Mrs. Anne Grill v Lyndhurst, O., znamenom, da se pogovorimo, kako bi bilo mogoče ustavoviti med nami napredno žensko izobraževalno organizacijo. Ideja, da napredno misleči slovenski ženi manjška skupnost, da bi v tem obdobju zastopala in branila napredno mislečih Slovensk na domu Mrs. Anne Grill v Lyndhurst, O., znamenom, da se pogovorimo, kako bi bilo mogoče ustavoviti med nami napredno žensko izobraževalno organizacijo. Ideja, da napredno misleči slovenski ženi manjška skupnost, da bi v tem obdobju zastopala in branila napredno mislečih Slovensk na domu Mrs. Anne Grill v Lyndhurst, O., znamenom, da se pogovorimo, kako bi bilo mogoče ustavoviti med nami napredno žensko izobraževalno organizacijo. Ideja, da napredno misleči slovenski ženi manjška skupnost, da bi v tem obdobju zastopala in branila napredno mislečih Slovensk na domu Mrs. Anne Grill v Lyndhurst, O., znamenom, da se pogovorimo, kako bi bilo mogoče ustavoviti med nami napredno žensko izobraževalno organizacijo. Ideja, da napredno misleči slovenski ženi manjška skupnost, da bi v tem obdobju zastopala in branila napredno mislečih Slovensk na domu Mrs. Anne Grill v Lyndhurst, O., znamenom, da se pogovorimo, kako bi bilo mogoče ustavoviti med nami napredno žensko izobraževalno organizacijo. Ideja, da napredno misleči slovenski ženi manjška skupnost, da bi v tem obdobju zastopala in branila napredno mislečih Slovensk na domu Mrs. Anne Grill v Lyndhurst, O., znamenom

ATTEND WAR BOND RALLY
WEDNESDAY, NOVEMBER 29th

J. F. Fifolt

The public's attention is called at this time to the War Bond Rally to be held at the Slovenian National Home, St. Clair Ave., Wednesday, Nov. 29th at 8:00 p.m. The rally is to get together all of the Slovaks in this area and demonstrate that they are behind the 6th War Loan Drive 100%.

The rally is being sponsored by the Boy Scouts of Troop 250 under the direction of Mr. Felix A. Danton. In addition to a program that will be presented by the Boy Scouts, message from Governor-Elect Frank J. Lausche will be read; one of the boys that participated on many battle fronts will be on hand to tell you why the present War Bond Drive goal MUST NOT FAIL.

Tell your friends about the rally and be sure to attend. Admission will be free. If you wish, bonds can be purchased that night; or pledges turned in so that one of the volunteer bondholders can call. If you are unable to be present that evening be sure to purchase your bonds during the drive, either at the North American or St. Clair Saving Banks; thru Mr. John Tavcar, Secretary of the National Home or Mr. John Gornik at the SDZ office.

Attend the Rally. Purchase that extra bond. Don't fail the boys at the fronts!

MISS DOROTHY ANN SVIGEL
IN INITIAL CONCERT

A young, talented, Slovene-born singer presents her benefit concert tomorrow evening at 7:30 p.m. at Slovenian National Home on St. Clair Ave. She is Dorothy Ann Svigel, daughter of the well-known soprano, Mrs. Anna Petrovich Svigel.

Upon being interviewed, Miss Svigel stated that the sole purpose of her benefit concert is to further her studies in languages and enrich her musical knowledge.

Dorothy's background is surrounded by music. Both her parents were great singers winning their popularity among the Slovaks. You may remember Dorothy's first appearance at the age of five when she won everyone's heart singing at Grada's hall. Later she sang with the Slovenian children's chorus, "Slavci." Reaching her teens, Miss Svigel joined Barbers Glee Club and the St. Vitus Church Choir, "Lira." At present she is a member of Glasbeni Matica.

Her spare time has been devoted to the study of voice and music under the leadership of Mrs. Florence B. Gerkin, prominent Cleveland singer and instructor. Mrs. Gerkin clearly states that her life's ambition is to present Dorothy to the public and help her reach the final goal to success.

This ambitious seventeen-year-old miss is promising us, the Slovenian public, a truly interesting and entertaining time tomorrow evening at Slovene Home.

For her program, Miss Svigel has selected operatic excerpts from La Traviata, and Barber of Seville. On the lighter side she has chosen many beautiful American Ballads and is concluding her program with colorful Slovenian tunes.

As Slovaks and as friends, let us all be on hand to witness her greatest performance and help her reach her ultimate goal.

Army &
Navy
News

Obituaries

Augustine, John—Residence at 4029 St. Clair Avenue. Age, 74 years.

Ausnik, Mike—Age, 70 years. Residence at 4121 St. Clair Avenue.

Bojc, Anna—1184 East 61 St. Age, 27 years. Survived by parents, brother and sister.

Champla, Edward—Age, 36 years. Residence at 1121 E. 76 Street. Wife, son and daughter survive.

Kulich, Thomas—1534 East 45 Street. Age, 64 years. Survived by wife and daughter.

Serazin, Mirko—Residence at 19301 Kildeer Avenue. Age, 52 years. Survived by wife and three sons.

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Avenue
Henderson 5311-5312

ENGLISH SECTION

FOR VICTORY—Buy
U. S. War Bonds & Stamps

NOVEMBER 27, 1944

FIRST BIOGRAPHY OF NIKOLA TESLA

The first biography of Nikola Tesla, the Yugoslav-American scientist who was the father of the modern electrical superpower system that made practicable the harnessing of Niagara Falls, and whose researches in electricity earned the Nobel Prize (which he declined) and the Edison Medal, was published November 15 under the title "Prodigal Genius." The author of this biography is John J. O'Neill, Science Editor of the New York "Herald Tribune," who won a Pulitzer Prize in 1937 for his scientific writing, and was a friend of Tesla's for many years.

Tesla, who died in 1943 at the age of 87 in comparative poverty, was born in the village of Smiljan in Yugoslavia, and came to America in 1884 to work in the laboratories of Thomas A. Edison. He made his first million dollars when he sold the rights of his polyphase system of power transmission (utilizing alternating instead of direct current) to George Westinghouse. In subsequent years, his inventions and discoveries were covered by more than 100 patents. In 1893 in Madison Square Garden he demonstrated a boat operated by radio control—forerunner of robot mechanisms of today. In the same exhibition he demonstrated the first practical system of wireless transmission, the foundation of modern radio. This system he had described fully States.

Mr. O'Neill's acquaintance with Tesla dates from the days when as a young boy he was employed as a page in the scientific section of the New York Public Library, to which Tesla was a frequent visitor. This friendship developed when Mr. O'Neill embarked on his career as a writer on scientific subjects. Tesla once remarked to him, "You understand me better than anyone else in the world."

Tesla's native country, Yugoslavia, honored him in 1936 by the opening on his 80th birthday of the Tesla Institute in Belgrade, devoted to the furthering of scientific research. Tesla became a naturalized American citizen during his years of residence in the United States.

Central European News

Balkans Slated for Federation,
Swiss Paper Says

Washington.—"It is gratifying to observe the sound realism with which the Russians are beginning to organize the future of the Balkans," the Swiss paper "Weltkoch" says in an article reported to OWI. "The Russians seem determined to prepare that great Balkan federation of southern Slavs which, in the long run, will be the only guaranty of law and order in the southeast of the European continent."

Three Slovaks Promoted in
Jugoslav Army of
Liberation

Washington.—Among the young generals recently promoted in the Jugoslav National Army of Liberation, three Slovaks were mentioned by the "Free Jugoslavia" radio in a dispatch reported to OWI.

According to the dispatch, the promoted officers are: Maj. Gen. Vlado Ambrozio, a former teacher and now commander of the Ninth Corps; Maj. Gen. Karol Marcio, formerly an officer in the Jugoslav army; and Maj. Gen. Dusan Kleber, "called Tomas in Slovenia," a former student of law and political commissar in the Spanish Republic army, and at present chief of the general staff in Slovenia.

Belgrade Newspaper Resumes
Publication With Tito News

Washington.—The Free Jugoslav radio said on Oct. 31 that the Belgrade newspaper "Politika" was "appearing again" and that its first issue had featured a speech on the liberation of Belgrade delivered in Banjica by Marshal Josip Broz (Tito) and statements by officers who had led Partisan units in the battle for the capital.

The very fact that the Russians support the idea of a strong federation of south Slavs indicates again that they are aiming not at an unlimited expansion toward the Mediterranean and western Europe, but that, quite to the contrary, they are planning to create between themselves and the western powers a link of strong and independent states which would be in position to smooth out any possibilities of future conflicts in the spheres of interest of Moscow and London. We have always maintained," the Swiss paper says, "that neither the Russians nor the Anglo-Americans have any interest

—Office of War Information

Wounded in Action

Missing in action in the Pacific, is Frank R. Pograis, who served as an electrician in the U. S. Navy, his sister, Mrs. Frank Erjavec, 1206 E. 175 Street, was notified recently.

Frank is 25 years of age, and has been in the service since 1938. He was last home on furlough in February 1943.

A graduate of Euclid Central High School, he was employed at the Marquette Metal Products Co., before his enlistment in the service. His brother, Edward, is serving with the army in North Africa.

* * *

Wounded in the Pacific Theatre of War, was Nick Tomsic, Gunner's Mate, 19-year-old son of Mr. and Mrs. Frank Tomsic of Elyria, Ohio. His brother, Pvt. John Tomsic, 24, was killed in action on September 11th in Germany. A stepbrother is with the army in the Aleutians, and two other stepbrothers are in the Navy.

* * *

Wounded for the second time in France, was Sgt. Joseph L. Koljat, son of Mr. and Mrs. Louis Koljat, 19404 Chickasaw Avenue. He is now recuperating in England. The 21 year-old infantryman was stationed in Iceland, Ireland and Belgium, previous to being wounded in action on August 22, and October 15.

Enlisting in the army on Oct. 17, 1940, he was sent overseas in September of the following year. A brother, James, recently received a medical discharge.

* * *

Mr. and Mrs. Joseph Kozoglow, 1182 East 83 Street received word that their son Sgt. Joseph Kozoglow Jr. was wounded in action in France on Aug. 13th. He received shell fragment wounds in his arm, and his since returned to action.

Prior to his entry in the service in April, 1943, he was employed by the Erie Die & Processing Co. He was sent overseas last January.

* * *

Sgt. John J. Smrtnik, 24-year-old son of Mr. and Mrs. John Smrtnik, 19712 Muskoka Avenue was wounded in action on Aug. 17th. He has returned to action. Sgt. Smrtnik entered the service in March, 1942, and was sent overseas last January.

Kulich, Thomas—1534 East 45 Street. Age, 64 years. Survived by wife and daughter.

Serazin, Mirko—Residence at 19301 Kildeer Avenue. Age, 52 years. Survived by wife and three sons.

* * *

HELP HOLD PRICES DOWN

The rise in the cost of living has been stopped in its tracks for more than a year. But the danger of war-generated inflation continues as great as ever. You are, therefore, urged to (1) buy only what you need, (2) pay no more ceiling prices when you buy, (3) put your extra dollars into War Bonds and other savings, and (4) continue supporting wage-price stabilization. By doing these things now, every American can help hold prices down today, and help insure a stable, prosperous America when this war is won.

—Foreign Language Division, Office of War Information.

Glasbena Matica
Presents Concert

The curtain will slowly rise at the scene of the Glasbena Matica's Annual Fall Concert, and the lights will be dimmed as strains of Johan Straus' melodic "Vrbosko Jezero" will be heard throughout the auditorium.

The chorus will fill your hearts with beautiful melodies from many lands. Your popular quartet will sing some of your favorite tunes, which I'm sure you will enjoy.

The second part of our beautifully arranged program will be a pleasant surprise for you.

The members will come forth in their national costumes. Folk songs and waltzes will be a specialty.

The beautiful love song "Po Gora grmi in se bliska" will be sung by the chorus with featured solos by June Marie Babits and John Samsa.

A special arrangement of "Cez tri gore" will be sung by the women's chorus.

Our leading soloists will be right on hand to entertain you.

All your troubles and cares will fly away when you come to hear this beautiful arranged concert on Sun., Dec. 3, 1944 at 7:30 p. m. at Slovenian Nat'l Home.

Our boys are over there fighting and dying so that here in America we can still have the privilege of presenting you these concerts.

At this concert many of Glasbena Matica's boys will be missed, but wherever they are they will know that we will all be there enjoying the music they all love.

Be sure to be there early because I know the hall will be overflowing with music lovers.

Alice Somrak

Telenews Theatre

"The Polish Underground," an amazing film report on the fighting patriots who are dying for Poland's tomorrow, is featured on the new program at the Telenews this week, which started yesterday.

The film points out that peasants who are suspected of being members of the underground forces and refuse to talk are killed by Nazi machine gun fire.

On the Belgium Holland frontier, current newsreels show the Poles destroying a German armored column in a terrific battle.

The censorship has been lifted on the secrecy of the Super-Fort Raid on Formosa. First pictures show, actual bombing scenes of the bombing mission over Jap-held territory.

On Angaur Island in the Palau, men of the 81st U. S. Infantry fight the grim Battle of Bloody Gulch. A Tank is blown into fragments by a Jap mine. With demolition charges, grenades, and flame-throwners, the Yanks move into the hills to infiltrate the enemy defenses. They burn and blast the last Japs out of Bloody Gulch.

All-new pictures from the Philippines show action aboard American carriers as the Navy blasts Jap planes from the sky. One scene shows a Jap dive bomber crashing into a U. S. ship.

WHERE THE FUEL GOES

It takes 12,500 gallons of gasoline to train one pilot.

AMERICAN HEROES
by JULIAN OLLENDORFF

H is company surprised by Japs in the early morning. Tech. Sgt. Henry G. Bohlen of Kansas leaped from his foxhole, killed six and wounded several more. That done he helped his buddies bring about the surrender of 125 and kill or wound another 45. Bravery won Bohlen a silver star. That kind of action will speed victory when supported by War Bond sales.

U. S. Treasury Department

Charles & Olga Slapnik

FLORISTS

Beautiful Bouquets, Corsages, Wreaths,

Potted Plants and Flowers for all

Occasions

6026 ST. CLAIR AVE.

EX. 2134

in 1893, anticipating all other inventions in the field. In 1899 he built a laboratory in Colorado Springs from which he produced the first bolts of man-made lightning, and transmitted power through the earth without wires to a distance of 26 miles. In 1892 he demonstrated the first electronic tube. He was the pioneer in developing modern phosphorescent, fluorescent and neon tube types of electric lighting. The Tesla coil

is one of his many contributions to the science of radio, and other researches laid the foundations for the modern science of electronics.

Mr. O'Neill's acquaintance with Tesla dates from the days when as a young boy he was employed as a page in the scientific section of the New York Public Library, to which Tesla was a frequent visitor. This friendship developed when Mr. O'Neill embarked on his career as a writer on scientific subjects. Tesla once remarked to him, "You understand me better than anyone else in the world."

Tesla's native country, Yugoslavia, honored him in 1936 by the opening on his 80th birthday of the Tesla Institute in Belgrade, devoted to the furthering of scientific research. Tesla became a naturalized American citizen during his years of residence in the United States.

whatsoever in the development of conflicts even if they disagree on this or that point now and then. We believe, quite to the contrary, that their common and mutual interests will become stronger and stronger. To help the development in this direction, it is indeed necessary to create order and stability in all corners of Europe."

Three Slovaks Promoted in
Jugoslav Army of
Liberation

Washington.—Among the young generals recently promoted in the Jugoslav National Army of Liberation, three Slovaks were mentioned by the "Free Jugoslavia" radio in a dispatch reported to OWI.

According to the dispatch, the promoted officers are: Maj. Gen. Vlado Ambrozio, a former teacher and now commander of the Ninth Corps; Maj. Gen. Karol Marcio, formerly an officer in the Jugoslav army; and Maj. Gen. Dusan Kleber, "called Tomas in Slovenia," a former student of law and political commissar in the Spanish Republic army, and at present chief of the general staff in Slovenia.

Belgrade Newspaper Resumes
Publication With Tito News

Washington.—The Free Jugoslav radio said on Oct. 31 that the Belgrade newspaper "Politika" was "appearing again" and that its first issue had featured a speech on the liberation of Belgrade delivered in Banjica by Marshal Josip Broz (Tito) and statements by officers who had led Partisan units in the battle for the capital.

First issues of the "free" newspaper are filled with articles "written in the spirit of the national liberation movement," according to the broadcast which was reported to OWI by the Federal Communications Commission.

—Office of War Information

VISIT NEW
TINO MODIC'S CAFE

6030 St. Clair Ave.

EN. 9691

You Are Always Welcome

DAROVANA

Česki napisal Alojzij Dostal

Zgodovinska povest iz dobe Slovanskih apostolov

(Nadaljevanje)

"Rekel si, oče, da greš samo po hčer; tukaj sem, vzemi me in stori z menoj, kar hočeš, a teh na gradu se ne dotikaj, nedolžni so."

Srčna dekllica vzdigne roki, da bi jo zvezali.

Carovnik Dub obstoji. Bil je presenečen tolike vdanosti, a le za trenotek.

"Tvoja hči sem, pusti, da me zvežojo in potem odidite z menoj proč."

Vojakom so roke kakor odrevene. Tudi prehuda luč jim sveti v oči, zato so jih vesili.

"Zakaj motite mir nedolžnih ljudi? Zakaj ne pridite, kadar je doma moštvo, zakaj se ne bojujete častno, na odprttem polju? Zakaj si volite noč? Misila sem, da me hočete zajeti, obsoditi, ker ste si izbrali za častni boj tako primerno dobo, a vi ste prišli ropat, pobijat, morit . . ."

"Nehaj!" kača! " zavpije Dub, predre sprednjo vrsto in zgrabi hčer za roko. "Sama nad seboj si si izrekla sodbo. Prišlo smo po tebe, da ti poplačamo izdajstvo nad lastnim očetom, nad večnimi bogovi, nad predniki. Zvezite jo in — pojdimo."

Cvetana povzdigne sklenjeni roki, a nikdo si ne upa izvršiti roditeljevega ukaza.

"Kaj so vam roke odpadle?"

Oče sam zgrabi hčer in jo vleče in gradu.

"Vsi za menoj! To dete sem obljubil bogovom in obljubo tudi izpolnim. Daroval sem hčer bogovom in jim dar tudi prinesem. Naprej v temne gozdove, tja k sveti lipi, k žuborečemu potoku, tam pripravimo daretv bogovom, da se pomirijo, da bodo še nadalje naši varuh, naši branitelji!"

Sel je srečno prinesel list Svatopluku. Svatopluk je poljubil besedje svojih rojakov, ki jih je preje toliko žalostil in jih sedaj celo zapletel v bojni ples. Trdno je sklenil, da bo v prihodnje drugačen vladar. Saj je vladar le tedaj močan, kadar se nasloni na moč svojega naroda. Moravci so dokazali, da ne potrebujejo, da jim Nemci postavljajo in odstavlajo

SVETEK
FUNERAL HOME
AUGUST F. SVETEK
Pogrebni zavod
478 East 152nd St. Tel. IVanhoe 2016
Bolniški avto na razpolago

V BLAG SPOMIN

ob 5. obletnici kar je umrl prerane smrti naš ljubljeni soprog in dobri oče

FRANK TERBIŽAN

Zatisnil je svoje blage oči dne 25. nov. 1939 leta

Prehitro si odšel od nas,
zamrl na veke je Tvoj glas,
spomin na Te naprej živi,
in bo živel do konca naših dni.

Nikoli nam ne mine dan,
da ne bi bili v duhu tam,
kjer snivaš svoj mrtvaški sen,
kjer dom je Tvoj sedaj hladan.

Žalujoci ostali:

AMALIA, sopoga;

MILLIE, poročena BRADAC;

STELLA, poročena SIMCIC, hčeri;

F 1/c JOE A. BRADAC;

PETTY OFFICER 3/c STEVE SIMCIC, zeta

Cleveland, Ohio, dne 25. novembra, 1944.

LEPI STRIČEK

BEL-AMI

Francoski spisal — GUY DE MAUPASSANT

Prevrel — OTON ŽUPANČIČ

(Nadaljevanje)

Veliko vojsko je postal Karlman proti Slavomiru in na čelo ji je postavil Svatopluka; toliko se je dal preslepit. Knez, ki je prisegel svojim podložnim ljubezen, varstvo, mir, prihaja sedaj kot sovražnik v svojo zemljo, v svojo domovino. Brž, ko je bil Karlman te misli, da je odpadnil hujši od sovražnika - tuja.

Ko je prekoračil mejo, ko zglede Svatopluk zopet svojo domovino, bi bil najraje padel na kolena in poljubljal tako ljubljeno zemljo; a vedno je imel v mislih cilj, ki si ga je odločil, in ki odloči tudi njegovo usodo.

"Na konjskih kopitih raznesemo to zemljo," kriče pobočniki svojemu poveljniku na ušesa. Moral jih je poslušati, ni smel ziniti besedice ugovora, še celo prikal mal je včasih, da bi se ne izdal.

"Kako se nas boje, zarivajo se kakor krtovi, a mi jih že izvlečemo."

Svatopluk je že segal po meču, da na mestu kaznuje prednere, a roka mu je upadla. Rekel je samo: "Boje se nas!"

"Saj se tudi imajo koga batiti. To je prednost, da si izvolijo za kneza Slavomira, kakor ne bilo nasi, ki imamo pravico imenovati kneze za Moravsko! Kaj praviš k temu, gošpod?"

"Resnico govorš," odgovori Svatopluk, "vi postavite möravškega kneza."

Vojaki bi se razpršili kakor drugekrati, da bi začigali, da bi morili ljudstvo in ropali, toda to pot je vzdrževal poveljnik najlepši red. Niti ena vas ni bila sežgana in niti en kmet ni plakal nad pogoriščem svojega posestva. Svatopluk ni dovolil. Kako bi pa tudi mogel? Vsaj bi pustošil svojo zemljo in svoje ljudstvo bi spravljal na beraško palico.

Nemška vojska je drla kakor močan plaz ob bregovih reke Morave; Slavomir se je v istini umaknil daleč notri v deželo, kakor je bilo dogovorjeno.

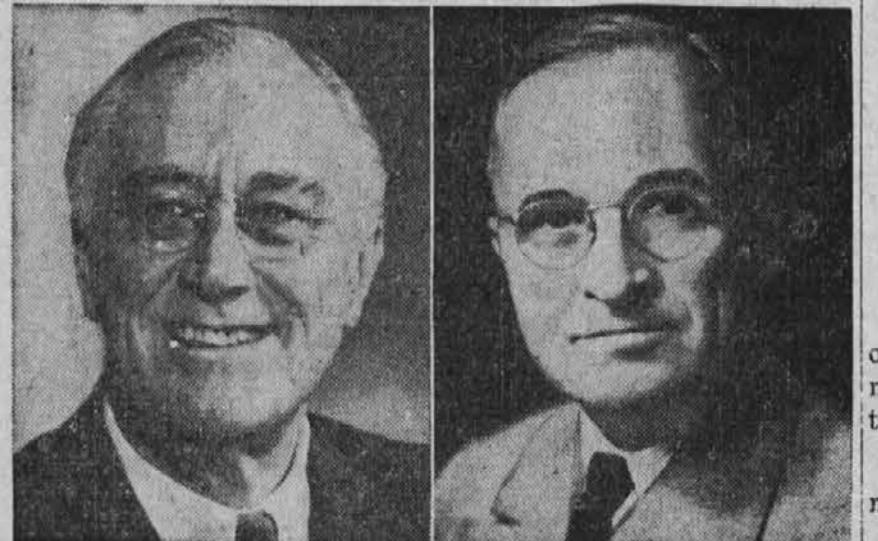
(Dalje prihodnjic)

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondov in vojno-varčevalnih znakov!

An old Italian farmer joyfully shows children one of the sacks of wheat that have been shipped to Italy by Allied government (right). The woman and baby, refugees from St. Nazaire, France, receive their share of food. Left, shows the unloading and checking of food in Italy, intended for the civilian population.

In This Corner—the Winners

Another term in the White House has been assured for Franklin D. Roosevelt, who together with his running mate, Harry S. Truman, right, received a total of 432 electoral votes, 17 less than the Democrats secured in 1940. Truman, senator from Missouri, gained nationwide fame as head of the committee investigating war expenditures. Dewey and his running mate secured a total of 99 electoral votes, unless late soldier votes change the picture, which is not considered likely by most political observers.

iz predmestij ob nedeljah zatrkovat: "A la Bellue-Vue." Hotel sta narediti iz svojega sina gospoda, in sta ga poslala v šole. Ko je končal svoje študije in se mu je zrelostni izpit izjavil, je šel v vojake, z namenom, da postane častnik, polkovnik, general. A vojaški stan je, da mu bo v Parizu sreča miljeja.

(Dalje prihodnjic)

Urednikova pošta

Dovoljeno nam je uposlit pri vhodu

NEDELJA 26. NOVEMBRA VELIK DAN!

Za Progresivne Slovenke bomo prihodnja nedelja 26. novembra velik in pomemben dan. Obhajale bomo namreč 10-letnico. Jaz mislim, da je sleherna članica ponosa na našo organizacijo, in da vse z veseljem pričakujemo nedelje, ko se bomo zbrali v Slovenskem delavskem domu in prisostvovali skrbnemu izbranemu programu, pri katerem sodelujejo talenti iz progresivnega kroga. Imele bomo petje, solospove in duete, violin solo in zelo lepo igro "Mati" iz partizanskega borbenega življenja. Govoril bo Branko Velkavrh iz domovine.

Izvajanje programa se bo pričelo točno ob 3:30 popoldne. Vstopina k programu in večernemu plesu je 75c, samo k plesu 60c. Igrali bodo Johnny Zalokarjevi fantje in sicer tako, da se boste lahko zavrteli po ameriškem ali slovenskem načinu, kakor vas bo pač volja.

Pridite zgodaj, ker dvorana bo gotovo zasedena do zadnjega kotača!

Frances Wolf,
tajnica krožka št. 1.

ZENSKA za splošna kuhinjska dela

Zglasiti se je v
MASONIC TEMPLE
RESTAURANT
3615 Euclid Ave.

v poslopu Masonic Temple in vprašajte za Miss Beck

HORIZONTAL & VERTI CAL BORING MILLS CHIPPER-GRINDERS ENGINE LATHES TURRET LATHES LICENCIRAN KURJAČ SPLOŠNI TOVARNIŠKI DELAVEC

Dobra plača od ure
53 do 60 ur tedensko

The Osborn Mfg. Co.

5401 Hamilton Ave.

COOLER ASSEMBLER DOCK HANDS CURING DEPT., SAUSAGE DEPT.

Podnevi ali ponoči
Plača od ure poleg overtime

Hy Grade Food Products Corp. 6600 STORER AVE.

Zenske za čiščenje

Išče se eno ali dve ženske, ki bi pomagale čistiti urade in dvorane dva ali tri dni v tednu
Plača od ure.

Ako katera želi tako delo par dni v tednu naj vpraša za poslano v uradu tega lista.

DR. SIDNEY KRAMER 15113 ST. CLAIR AVENUE Tel.: GL 1717, na domu: ME. 5222 ORDINIRAJ KOT ZDRAVNIK, KIRURG IN OSTEOFAT

Ure: 3-5; 7-8:30, ali po dogovoru

OBISCITE NASE NOVE PROSTORE

Preiščemo oči in določimo očala

THE OHIO OPTICAL CO.

15113 ST. CLAIR AVE., pri Five Points

Glenville 1717

Kupujte vojne bondove

Za delavce

Za delavce

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE ŽENSKE ZA OSKRBNICE

za poslopja v downtownu
Polni čas šest večerov v tednu
od 5.10 pop. do 1.40 zj.

Najboljša plača od ure v mestu — Stalno delo

Zahteva se izkaz državljanstva — Zglasite se

Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901
od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah

The Ohio Bell Telephone Co.

Mali oglasi

CE POTREBUJETE novo streho ali pa če je treba vašo streho popraviti, se obrnite do nas. Izvršimo velika in manjša dela na trgovskih poslopljih in domovih. Brezplačni proračun.

Universal Roofing Service
1106 St. Clair Ave. — CH. 8376-8377
Ob večerih: ME. 4767

SOUND SYSTEM
INDOOR OR OUTDOOR
Posebni popust za društva

B. J. Radio Service
1363 E. 45 St. — HEnd. 3028

Fant bi rad dobil stanovanje in hrano pri dobrini v okolici St. Clair Ave. Pošten in dober plačnik. Kdo ima za oddati, naj sporoči naslov v urad tega lista.

Proda se poceni kuhinjsko peč in radio. Vse v dobrem stanju. Vpraša se na 19186 Abbey Ave.

KUPITE VAŠA BOŽIČNA DARILA PRI
DAVID'S

ZAKAJ? KER SO NAŠE CENE NIŽJE!

Bulova ure od 24.75
Prstani z velikimi diamanti od 29.75
Moške vse-volnene obleke vrhnje suknje in zimske suknje od 24.50 naprej

David's
932-934 E. 152nd St.
(5 Points)

Poslužite se vašega kredita \$1.25 tedensko odplačevanjem

Dr. L. A. Starce
Preiščem oči in določim očala
Uradne ure: 10-12; 2-4; 7-8
ob sredah: 10-12
ob sobotah: 10-12; 2-4
6411 St. Clair Ave. — HE. 1113

Farmers Poultry Mkt.
Vogal Superior in E. 43 St.
Kokoši, race, goski, purmani in jajci
Prodajamo na debelo za občine in prirede

MILLER'S
Popravljamo pralne stroje in električne predmete
Pridemo iskati in nazaj pripeljemo

3377 E. 93 St. — MI. 3086

THE VOGT ELECTRIC
DISTRIBUTING CO.
8830 Euclid Ave.

Popravljamo vsakovrstne avtomehnične radio aparate — poseben "phono-combination."

Za cementna dela
kot pločnike in driveways
polkličite

JOHN ZUPANC
18220 Marcella Rd.
Tel. KE 4993

J. G. Electric Repair
HE. 7000

Točna postrežba — delo jamešča
Brezplačno pridemo iskati in preizkusiti
ljemo nazaj. Popravimo v preizkusit
veleke in majhne električne naprave
Vprašajte za JOE GORJANC.

Kupujte vojne bondove